

Carolin Philipp

Συνοπτική περιγραφή

Διαβάζουμε το ποίημα «Ένας κήπος» του Φράντισεκ Μπας (Frantisek Bass), που μιλάει για ένα παιδί σε στρατόπεδο συγκέντρωσης και συζητάμε για το Τρίτο Ράιχ, τον αποκλεισμό των Εβραίων και το Ολοκαύτωμα.

Στόχοι

Για τους μαθητές και τις μαθήτριες:

* Να έρθουν σε επαφή με ιστορικά γεγονότα.

Υλικά

- * φωτοτυπίες του ποιήματος
- * ψαλίδι για κάθε μαθητή/τρια
- * ένα χρωματιστό χαρτί A4
- * χαρτί με το μέτρο
- * κόλληλα (εάν θέλουμε, μπορούμε να φτιάξουμε έναν μεγάλο χάρτινο πίνακα με ηουλούδια, δέντρα, κ.λπ., όπου θα κολλήσουμε τις πεταλούδες)

Τάξεις

Δημοτικό

Διάρκεια

Δύο διδακτικές ώρες

Εισαγωγή

Για να εντοπίσουμε το επίπεδο γνώσης της τάξης, το πρώτο βήμα είναι να ανακαλύψουμε μέσω του καταιγισμού ιδεών τι γνωρίζουν οι μαθητές και οι μαθήτριες για τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο και το Ολοκαύτωμα.

- Καταιγισμός ιδεών: εντοπίζουμε τις γνώσεις των παιδιών. (5')
- Δίνουμε στους μαθητές και τις μαθήτριες το φύλλο με την εικόνα και το ποίημα. Διαβάζουμε το ποίημα με την τάξη. (5')
- Δίνουμε λίγες πληροφορίες σχετικά με το Ολοκαύτωμα, την Τερεζίν, το ποίημα και την εικόνα. (10')
- Συζητάμε στην τάξη (10')
 - * Σε ποια κατάσταση ήταν ο Φράντισεκ Μπας όταν έγραψε το ποίημα;
 - * Σε τι αναφέρεται το ποίημα;
 - * Ποιες εμπειρίες αναφέρονται σε αυτό το ποίημα;
- Προτείνουμε στις μαθήτριες και τους μαθητές να γράψουν το δικό τους ποίημα. (10')
 - * Αν μπορούσες να μιλήσεις με τον Φράντισεκ Μπας, τι θα έλεγες;

- Συζητάμε με τις μαθήτριες και τους μαθητές πώς πρέπει να αντιμετωπίζουμε ο ένας τον άλλον ώστε να μην ξανασυμβεί κάτι τέτοιο (π.χ. σεβασμός, ισότητα, θάρρος μπροστά στην αδικία). (5')
- Δίνουμε το πολύχρωμο χαρτί και τα παιδιά φτιάχνουν μια πεταλούδα σαν σύμβολο της ελπίδας. Γράφουν πάνω στην πεταλούδα τι θεωρούν σημαντικό για να μην υπάρχει αποκλεισμός. Μετά κάθε μαθητής/τρια κολλάει την πεταλούδα του στο μεγάλο φύλλο με τον κήπο. (10')

Πληροφορίες για τον/την εκπαιδευτικό

Η εικόνα και το ποίημα βρίσκονται στο βιβλίο *Δεν είδα ποτέ άλλη πεταλούδα* (Hana Volavkova, *I Never Saw Another Butterfly. Children's Drawings and Poems from Terezin Concentration Camp 1942-1944*, Schocken Books, Νέα Υόρκη 1993), που περιέχει ζωγραφιές και ποιήματα από παιδιά που ζούσαν στο γκέτο της Τερεζίν. Η Τερεζίν ήταν μια πόλη νοτιοδυτικά της Πράγας, στην Τσεχία. Κατά τους ναζί, το στρατόπεδο της Τερεζίν αποτελούσε πρότυπο γκέτο για τους Εβραίους. Ο Χίτλερ το δημιούργησε με σκοπό να αποκρύψει την πραγματικότητα από τη διεθνή κοινή γνώμη. Προσκάλεσε μάλιστα κόσμο από το εξωτερικό για να δει ότι οι Εβραίοι διαμένουν σε καλές συνθήκες.

Στην ουσία, το γκέτο της Τερεζίν εξελίχθηκε σταδιακά σε μια ολόκληρη πόλη-στρατόπεδο συγκέντρωσης. Ανάμεσα στις επισκέψεις και τους ελέγχους που πραγματοποιήθηκαν από διάφορους φορείς (π.χ. από τον Διεθνή Ερυθρό Σταυρό το 1944) η κατάσταση και οι συνθήκες άλλαζαν συνεχώς. Αυτή η πόλη, που χτίστηκε μόνο για 8.000 άτομα, κάποια στιγμή στέγαζε κοντά στα 60.000. Συνολικά, περίπου 15.000 παιδιά κάτω των 15 ετών πέρασαν από το Τερεζίν.

Οι συνθήκες διαβίωσης ήταν άσχημες, το φαγητό λίγο και το καταφύγιο σχεδόν ανύπαρκτο. Μετά το Τερεζίν, ο επόμενος σταθμός για όλους ήταν το Άουσβιτς, όπου οι ναζί σκότωσαν τους περισσότερους που προέρχονταν από το Τερεζίν. Οι μεταφορές ανθρώπων συνεχίστηκαν μέχρι το 1944. Μόνο 100 από τα 15.000 παιδιά που πέρασαν από Τερεζίν επέζησαν.

Διασώθηκε, επίσης, μια βαλίτσα γεμάτη ποιήματα και σχέδια που έφτιαξαν τα παιδιά του Τερεζίν μεταξύ 1942-44. Το 1955, η βαλίτσα βρέθηκε και το περιεχόμενό της αποκαταστάθηκε.

Το ποίημα γράφτηκε από τον Φράντισεκ Μπας στο γκέτο του Τερεζίν. Ο Φράντισεκ Μπας γεννήθηκε στην τσεχική πόλη Μπρνο το 1930. Μεταφέρθηκε στο Τερεζίν τον Δεκέμβριο του 1941 και πέθανε στο Άουσβιτς στις 28 Οκτωβρίου 1944.

Η εικόνα είναι της Μάργκιτ Κορετζόβα (Margit Koretzová), που γεννήθηκε το 1933 στην πόλη Πίλζεν, στην Τσεχία. Έζησε στο Τερεζίν και δολοφονήθηκε στο Άουσβιτς το 1944.

«Ένας κήπος»

Ποίημα του Φράντισεκ Μπας (Frantisek Bass)

Ένας κήπος
ένας μικρός κήπος,
ευδιαστός και γεμάτος τριαντάφυλλα.
Το μονοπάτι είναι στενό
κι ένα μικρό αγόρι το περπατά.
Ένα μικρό αγόρι, ένα γλυκό αγόρι,
σαν το λουλούδι που ανθίζει.
Όταν τα άνθη ανθίσουν,
το μικρό αγόρι δεν θα υπάρχει πια.

Φύλλο μαθητή

Εικόνα της Μάργκιτ Κορετζόβα (Margit Koretzová)